

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Langáška a soudců Tomáše Kocourka a Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **U. H.**, zastoupen Mgr. Libuší Hrušovou, advokátkou, se sídlem Veverkova 1, Plzeň, proti žalovanému: **Celní úřad pro Plzeňský kraj**, se sídlem Antonína Uxy 11, Plzeň, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. května 2023 č. j. 32199-2/2023-600000-11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. července 2023 č. j. 55 Af 7/2023-30,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým odmítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2023, č. j. 32199-2/2023-600000-11. V projednávané věci byl žalovaný jako správce daně pověřen Generálním ředitelstvím cel k uskutečnění a provedení úkonů v rámci poskytnutí mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek týkajících se spotřební daně z tabáku, a to na žádost dožadujícího orgánu Spolkové republiky Německo. Žalovaný následně vyrozuměl žalobce o výši nedoplatku na dani ve smyslu § 153 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). Proti tomuto vyrozumění podal stěžovatel námitky, které žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla krajským soudem odmítnuta.

[2] Stěžovatel s kasační stížností spojil návrh na přiznání odkladného účinku, který má spočívat v pozastavení účinků usnesení krajského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění návrhu uvedl, že na základě napadeného rozhodnutí bude prováděna daňová exekuce, což se již děje. Stěžovateli byly již doručeny exekuční příkazy, jsou mu zajištěny prostředky na účtech v České republice a lze očekávat, že výkon exekuce postihne i další jeho majetek. Jestliže by k pozastavení účinků usnesení nedošlo, bude následné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pouze rozhodnutím formálním, neboť v mezidobí dojde k vymožení dalšího majetku stěžovatele, případně bude stěžovatel omezen v nakládání s ním. Tím bude ohroženo placení rodinných nákladů stěžovatele nebo placení důchodového připojištění, a tedy by to znamenalo nevratný a zásadní zásah do jeho

majetkové sféry. Vedení daňové exekuce je tedy pro stěžovatele potenciálně likvidační a zpětně nezhojitelné. Cílem návrhu je zakonzervování právního stavu před vydáním rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel uvádí, že nepřiznáním odkladného účinku mu hrozí větší újma, než by hrozila jiným osobám jeho přiznáním. Přiznání odkladného účinku rovněž není v rozporu s důležitým veřejným zájmem a se zásadou proporcionality. Dojde toliko k odkladu termínu plnění povinností, které stěžovateli z daňové exekuce plynou.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že přiznání odkladného účinku žalobě nebo kasační stížnosti musí být v souladu s relevantní judikaturou vnímáno jako mimořádný institut vyhrazený toliko pro ojedinělé případy. Je toho názoru, že pro přiznání odkladného účinku nejsou v projednávané věci splněny předpoklady. Odkazuje přitom na samotné důvody odmítnutí žaloby krajským soudem. Nosným argumentem pro odmítnutí žaloby bylo, že rozhodnutí o námitkách proti vyrozumění podle § 153 odst. 3 daňového řádu je rozhodnutím toliko formálním, nezpůsobilým zasáhnout do veřejných subjektivních práv stěžovatele ve smyslu § 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). S tímto posouzením se žalovaný ztotožňuje. Žalovaný námitkami napadenou písemností stěžovatele pouze vyrozuměl o existenci a výši nedoplatku na dani a jeho původu vzniku, přičemž mu poskytl lhůtu k dobrovolnému plnění. Zároveň stěžovatele poučil o možných následcích, pokud k dobrovolné úhradě nedoplatku nedojde. Vyrozumění má tedy pouze informační charakter. Do práv stěžovatele nemohlo být zasázeno ani následným rozhodnutím o námitkách, neboť to bylo vydáno ve vztahu k tomuto vyrozumění jako úkonu bez potenciálu zasáhnout do práv stěžovatele. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být napadené rozhodnutí žalovaného v příčinné souvislosti s hrozící újmu. Ta by však hrozila až v důsledku daňové exekuce, ke které by došlo v případě, že by stěžovatel výzvě k dobrovolné úhradě nevyhověl. Žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2019 č. j. 1 As 171/2019-48, z něhož vyplývá, že navrhopatel musí v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osvědčit, že tvrzená újma mu hrozí právě v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí. Žalovaný rovněž uvedl, že skutečně již přistoupil k daňové exekuci vůči stěžovateli. Ohradil se proti tvrzení, že by další obstavení majetku stěžovatele vedlo k pro něj likvidačním důsledkům. Prozatím totiž byly stěžovateli obstaveny pouze účty s nízkým, nulovým nebo záporným zůstatkem a dále byla přikázána pohledávka z penzijního připojištění stěžovatele, kterou však nelze považovat za disponibilní finanční prostředky. Dle názoru žalovaného tedy stěžovatel neunsel důkazní břemeno stran tvrzené újmy, která by mu nepřiznáním odkladného účinku mohla hrozit. Tvrzenou potenciální újmu ostatně ani nijak nepodložil relevantními důkazy. Dále žalovaný přemítá nad vztahem újmy, která stěžovateli hrozí v důsledku daňové exekuce, a veřejného zájmu dožadujícího orgánu cizího státu na výběru uložené platební povinnosti. Závěrem žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku zamítl.

[4] Kasační stížnost v této věci nemá ze zákona odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, jsou-li splněny tři materiální předpoklady (§ 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.): 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 1. července 2015 č. j. 10 Ads 99/2014-58). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[5] Pokud jde o splnění prvních dvou podmínek, je základním předpokladem úspěšnosti návrhu, aby navrhovatel *tvrdil* a zároveň *osvědčil*, že výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu (případně ve spojení s rozhodnutím žalovaného napadeným žalobou) by pro něj znamenaly kvalifikovanou újmu. Navrhovatel (stěžovatel) tak musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah, a tato tvrzení též musí doložit.

[6] Stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný. Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě nedospěl k závěru, že by výkon nebo jiné právní následky usnesení krajského soudu (ve spojení s napadeným rozhodnutím žalovaného) znamenaly pro stěžovatele újmu předpokládanou § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] V prvé řadě je nutné poznamenat, že otázka charakteru rozhodnutí o námitkách proti vyrozumění vydanému podle § 153 odst. 3 daňového řádu bude předmětem meritorního posouzení kasační stížnosti. V rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze předjímat, jak bude tato otázka posouzena v meritorním rozhodnutí o kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud se při posuzování návrhu zaměřil na to, zda existuje příčinná souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného a hrozící újmu, k jejímuž odvrácení stěžovatel tento návrh podal. Vyrozuměním podle § 153 odst. 3 daňového řádu nebyla stěžovateli uložena žádná peněžitá povinnost, ani jím nebyla zahájena daňová exekuce. Na základě tohoto vyrozumění a k němu se vztahujícímu rozhodnutí o námitce tudíž nemůže být stěžovateli obstavován majetek, přikazovány pohledávky z účtu či z penzijního připojištění, ani jakkoli jinak ovlivněna jeho platební schopnost ve vztahu k rodinným výdajům. Nelze tedy dovodit, že by vyrozumění podle § 153 odst. 3 daňového řádu mohlo mít vůči stěžovateli likvidační charakter, jak popisuje ve svém návrhu. Hrozbu jiné újmy stěžovatel ve svém návrhu netvrdil. Stěžovatelem tvrzená potenciální újma se vztahuje výlučně k následkům daňové exekuce jako takové, která však s vyrozuměním žalovaného přímo kauzálně nesouvisí. Daňová exekuce je zahajována vydáním exekučního příkazu, proti němuž se lze samostatně bránit, a to i v soudním řízení. Rozhodnutí o námitkách proti vyrozumění podle § 153 odst. 3 daňového řádu nemá jiné právní následky než samotné vyrozumění. V rozhodnutí o námitkách žalovaný toliko reaguje na obsah námitek v mezích předchozího vyrozumění. Nemůže tedy vyvolat jiné následky než samotné vyrozumění, a tudíž stěžovateli nemůže způsobit újmu tvrzenou v návrhu.

[9] Vzhledem k tomu, že hrozící újma, kterou stěžovatel odůvodnil návrh na přiznání odkladného účinku, není přímým právním následkem rozhodnutí žalovaného, které bylo předmětem řízení o žalobě, není splněna první podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Za této situace se Nejvyšší správní soud nezabýval tím, zda jsou splněny zbývající dvě podmínky, a kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[10] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání, či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. října 2005 č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2023

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu